

مناسب‌سازی ۶۰۰کیلومتر پیاده‌راه تا پایان سال

شهردار تهران در حاشیه ورود ون‌های ویژه به ناوگان خدمات‌رسانی به معلولان و جانبازان اعلام کرد

۱۲

۱۳

ایجاد سازمان مهاجران ضرورتی اجتناب‌ناپذیر

مجلس این هفته لایحه تشکیل سازمان مهاجران را بررسی می‌کند

۱۴

استمرار حضور ریزگردها

رئیس‌جمهور، وزارت خارجه و سازمان حفاظت محیط‌زست رامکلف به پیگیری وضعیت گردوغبار کشور کرد

● شنبه ۱۳۱دربهشت | ۱۴۰۱ | ۹شوال۱۴۴۳ | سال‌سی‌ام | شماره ۱۰۵۸۵

همیشه یک جامعه

طرح همجواری احمد علی خلجی

سوداگرانِ عمر

بیمه چه‌گونه ممکن است باعث سرمایه‌گذاری و سود بیشتر متخلفان باشد؟

نگار حسین‌خانی

روانشناسکار

گفته می‌شود که خرید بیمه عمر، از مطمئن‌ترین راه‌های سرمایه‌گذاری برای داشتن آینده‌ای امن و آرام است، اما اگر مراحل این کار به‌درستی انجام نشود یا شما اطلاعات کافی در این‌باره نداشته باشید، ممکن است به‌راحتی آرامش‌تان به خطر افتساده و دچار آسیب‌های زیادی شوید. بیمه عمر قراردادی قانون‌اشن‌بیرداد، اما آسان به این موضوع فکر است که طی آن بیمه‌گر متعهد می‌شود در مقابل دریافت حق‌بیمه در زمانی معین، مبلغی را به‌عنوان سرمایه یا مستمری به بیمه‌گذار ی‌سد یعنی بیمه‌گر می‌شود تا سود حاصل از بیمه به او برسد یا پس از فوت بیمه‌شده، سرمایه بیمه عمر را دریافت کند. عبیری که از خسارات‌دیدگان بیمه عمر است اینگونه وضعیت خود را شرح می‌دهد: «حدود ۴ماه پیش متوجه شدم که آفقره بیمه‌نامه عمر یکی به نام پسرم که هنوز به سن قانونی نرسیده و دیگری به نام همسرم توسط یکی از این شرکت‌های بیمه افتتاح شده است. از اسفندماه سال ۹۵بدون اطلاع و رضایت بیمه‌شدگان این کار صورت گرفته بود؛ یعنی بیمه‌گذار مدارک هویتی پسر و همسر را ارائه داده و از طرف آنها امضا کرده بود. از سویی نام دلخواه خود را به‌عنوان ذی‌نفع ارائه می‌کند که در هر زمان می‌تواند با الحاقیه این نام را تغییر دهد. پس از اطلاع وقتی با‌نمایند این بیمه تماس گرفتم و علت را جویا شدم؛ اینکه چرا چنین کاری انجام داده‌اند؛ به من اهانت کردند. همین شد که به یکی از ساختمان‌های اصلی این بیمه در خیابان ملادسرا مراجعه کردم و خواستم بیمه‌نامه‌ها ابطال شود، اما در پاسخ گفتند شما خریدار بیمه‌ها نیستید و اجازه باطل کردن آن را ندارید. ای‌سن فرد که خود را حقوقدان معرفی کرده بود با لحنی توهین‌آمیز گفت که ما نمی‌توانیم هیچ کاری از پیش ببریم و در این‌باره هم هیچ قانونی وجود ندارد.»

بیمه عمر برای سود بیشتر

این آگهی شرکت‌هایی است که بیمه عمر انجام می‌دهند؛ بسا پرداخت مبلغ ناچیزی به‌صورت ماهانه یا سالانه، می‌توانید پس از زمانی مشخص، سرمایه قابل‌توجهی دریافت کنید که نسبت به‌اشکال دیگر سرمایه‌گذاری، سود بیشتری را نصیب شما خواهد کرد. سرمایه‌گذاری در بیمه عمر، انتخابی مطمئن، بدون‌ریسک و با‌سود روزشمار تضمین‌شده است. این اندوخته بعد از یک سال به‌صورت یک‌جا(البته پس از کسر کسورات قانونی) و پس از انقضای ۱۰سال یا بیشتر، به‌صورت مستمری قابل برداشت است؛ مثلاً اگر زمانی به هر دلیلی، توان یا قصد ادامه کار را نداشتید، می‌توانید از مستمری بیمه عمر خود استفاده کنید. بعد از گذشت حداقل ۱۰سال از قرارداد، می‌توانید اندوخته حاصل از پرداخت حق بیمه عمر را به‌صورت مستمری ماهانه دریافت کنید. این مستمری طبق قرارداد، می‌تواند مادام‌العمر یا در بازه‌های زمانی مشخص پرداخت شود. در‌صورت فوت بیمه‌شده، سرمایه به‌شخص در نظر گرفته شده متوفی که توسط بیمه‌گذار

قرارداد، میزان حق بیمه پرداختی و درصد افزایش سالانه آن. اما به‌طور کلی، طبق جدول بیمه عمر که توسط هر شرکت ارائه می‌شود، محاسبه بیمه عمر انجام شده و می‌توان میزان سود تعلق‌گرفته به اندوخته را محاسبه کرد. به‌طور کلی سود تعلق‌گرفته به اندوخته بیمه عمر، می‌تواند به ۲۴درصد سالانه برسد. سود تضمینی در ۲سال اول ۱۶درصد در ۲سال دوم ۱۳درصد و سال‌های بعد از آن ۱۰درصد است که علی‌الحساب به اندوخته بیمه عمر تعلق خواهد گرفت. سود مشارکت نیز سود حاصل از سرمایه‌گذاری شرکت بیمه در پروژه‌های اقتصادی سودآور است که با بیمه‌گذار شریک خواهد شد.

اما تلخی ماجرا اینجاست که خصوصاً در این سال‌های کرونایی که دست و دل‌تان برای جان به در بردن از این ویروس هسر روز می‌لرزید، کسانی روی فوت شما حساب باز کرده باشند. (از آنجایی که در‌صورت فوت بیمه‌شده، بیمه‌گر موظف است مبلغی را به بازماندگان و پرداخت کند، سرمایه فوت با توجه به مبلغ حق بیمه و طبق قرارداد با بیمه‌گر تعیین خواهد شد، اما به‌طور کلی در‌صورت فوت بیمه‌شده بر اثر مرگ طبیعی، حدوداً مبلغی به میزان ۱تا ۴۰برابر حق بیمه فوت با توجه به مبلغ حق بیمه بازماندگان او تعلق می‌گیرد. سرمایه فوت را هم می‌توان مانند حق بیمه، به‌طور سالانه افزایش داد. این مبلغ بدون نیاز به انحصار وراثت به ذی‌نفعانی که بیمه‌گذار پیش‌تر تعیین کرده تعلق می‌گیرد و این همان سساعتی است که بیمه‌گذار و کارفرمای شما رویش حساب باز کرده است.

بازگذاشتن دست متخلف با خلأهای قانونی

حداقل این مبلغ حدود ماهانه ۵۰هزار تومان است، اما نکته دیگری که درباره حق بیمه عمر باید به آن توجه کرد، این است که می‌تواند سالانه درصدی افزایش پس از اعمال شود. این درصد نیز حدوداً در بازه ۵ تا ۲۵درصد، به انتخاب بیمه‌گذار قابل تعیین است. به سرمایه فوت نیز می‌تواند سالانه افزوده شود. عبیری می‌گوید: «پس از ای‌سن برخورد‌ها با امور نمایندگان بیمه مرکزی تماس گرفتم و توانستم آفقره بیمه‌نامه را ابطال کنم. یعنی اصل پول پرداخت شده به همراه سود به بیمه‌گذار که هیچ دوستی و رابطه‌ای با من نداشت، پرداخت شد.» اما او که از این سوءاستفاده از نام خانواده‌اش ناراحت بوده برای شکایت ابتدایی به امور حقوقی بیمه مربوطه در میدان فردوسی مراجعه حضوری کرده که هیچ نتیجه‌ای از آن مراجعات حاصل نشده است. پس از آن حتی به امور نمایندگان این بیمه خاص در خیابان انقلاب تقاطع یادگار هم مراجعه و با بیمه‌گذار شکایت کرده است. پس از مدتی، به او گفته‌اند که هیچ کاری از پیش نخواهد برد. عبیری در این مرحله شکایتی

مکتوب به ریاست بازرسی بیمه مرکزی ارسال می‌کند: «اسفندماه ۱۴۰۰جلسه‌ای با حضور ریاست بازرسی بیمه مرکزی و مسئول امور نمایندگی‌های بیمه مرکزی و نماینده این بیمه که بیمه‌نامه را صادر کرده بود و رئیس دفتر امور نمایندگی بیمه، من و همسرم تشکیل شد. در تمام جلسه این بیمه خاص محکوم و کارش خلاف دانسته شد. در همین جلسه نماینده بیمه در حضور اعضا عنوان کرد شخصی به نامم‌نامه‌ها را خریداری کرده است. درحالی‌که در قانون بیمه عمر بیان شده هر شخص فقط برای خود می‌تواند بیمه عمر افتتاح کند. این به آن معناست که حتی همسرم برای فرزندم نمی‌تواند بیمه عمر افتتاح کند؛ چون سرمایه فوت در بیمه‌نامه‌های عمر مطرح می‌شود.»

به‌نظر بیمه‌گذار می‌تواند بعد از گذشت مدتی (که این مدت به اساسنامه شرکت بستگی دارد) اقدام به فسخ قرارداد کند. در این شرایط، بیمه‌گذار معادل ارزش باز خرید بیمه‌نامه را دریافت می‌کند. عبیری می‌گوید: «فروردین ۱۴۰۱جوابیه بیمه مرکزی به‌صورت مکتوب به آدرس ما از سال شد که بیمه‌نامه‌ها خارج از چارچوب قانون بیمه مرکزی خریداری شده و رسمیت ندارد و بیمه مربوطه باید رضایت او را جلب کند؛ از این‌رو عبیری با در دست داشتن این نامه به امور نمایندگان این بیمه مراجعه کرد. اما به او گفته شد که جلسه تشکیل شده و کمیته رأی خود را صادر کرده است و رضایتی در کار نیست.»

او می‌گوید که تا امروز با بیش از ۵۰وکیل مشورت کرده که همگی متفق‌القول معتقدند چون متضرر نشده است نمی‌تواند شکایتی را ثبت کند؛ از این‌رو نمایندگان این بیمه خاص از این رخنه قانونی استفاده کرده و برخلاف قانون برای افراد ضعیف بیمه عمر افتتاح می‌کنند: «آنها با این کار روی زندگی افراد قیمت‌گذاری می‌کنند. ت‌سا امروز به هر محکمه‌ای مراجعه کرده‌ایم نتوانسته‌ایم شکایتی ثبت کنیم. چرا قانون اجازه می‌دهد بیمه‌گر که فردی غریبه است با همدستی دفتر بیمه از سرمایه‌گذاری روی زندگی و جان افراد به سود برسد؟ نماینده بیمه اصل و سود حاصل از سرمایه‌گذاری بیمه عمر را که از سال ۹۵تااواخر سال ۱۴۰۰بدون رضایت و اطلاع و آگاهی ما افتتاح شده بود به بیمه‌گذار پرداخت کرده است. آیا نباید این فرد به‌علت تخلف انجام شده مجازات می‌شد؟»

قانونگذاران ورود کنند

برای رفع این خلأقانونی چه باید کرد؟ ناصر سیری، کارشناس بیمه در این‌باره می‌گوید که در پرسش‌نامه‌های این نوع از بیمه امضایی از بیمه‌گذار و بیمه شده گرفته خواهد شد: «اگر کارفرمای قصد داشته باشد کارگران خود را بیمه کند باید لیستی از آنها در اختیارمان

نکته‌ها

بعضی از بیمه‌ها و نمایندگان‌شان یا کارفرمایان، با سودجویی از اطلاعات هویتی افراد در دسترس برای کارگران‌شان بیمه عمر افتتاح می‌کنند و به این شکل با سرمایه‌های اندک سرما به‌گذاری تضمینی انجام می‌دهند

با خرید بیمه عمر و پرداخت حق بیمه آن طی مدت قرارداد، اندوخته بیمه‌گذار شکل می‌گیرد. به این اندوخته براساس قرارداد، سود تضمینی و سود مشارکت (به‌صورت روزشمار و مرکب) تعلق گرفته و در بازه‌های زمانی طولانی‌تر، سرمایه‌گذاری پرسودی را رقم خواهد‌زد

تلخی ماجرا اینجاست که خصوصاً در این سال‌های کرونایی که دست و دل‌تان برای جان به در بردن از این ویروس هر روز می‌لرزید، کسانی روی فوت شما حساب باز کرده باشند

محمدرضایزعی

وکیل پایه‌یک داد‌گستری

یادداشت

از پیشگیری تا پیشگیری

قانون چگونه باید با تخلفات بیمه‌ای برخورد کند؟

جرائم بیمه‌ای، چه در خصوص بیمه‌گران و چه بیمه‌گران، از زمان تاسیس شرکت‌های بیمه‌ای وجود داشته است. از آنجایی که پول و تبادل‌های مالی در این شرکت‌ها وجود دارد، تخلف نیز ناخودآگاه در آن به‌وجود می‌آید. از این‌رو چنین تخلفاتی مختص به ایران نمی‌شود، بلکه در کشورهای دیگر از جمله انگلیس، آمریکا و... نیز چنین جرائمی وجود دارد.

اصلی‌ترین علت تخلفات و جرائم در حوزه بیمه، منفعت‌گرایی است. اما نکته دیگر آن است که چنین تخلفات و جرائمی معمولاً ۲بخش صورت می‌گیرند؛ جرائمی که با برنامه‌ریزی انجام شده و مربوط به بیمه‌های کلان است که معمولاً در مرادوات، واردات و صادرات بین‌المللی صورت می‌گیرد. و جرائمی که بیشتر از جرائم نخست مبتلا و گریبانگیر مردم است، تقلب‌های فرصت‌طلبانه شرکت‌های بیمه‌ای است.

تقلب در بیمه همچنین شامل اقسام مختلفی می‌شود که به‌عنوان نمونه می‌توان به تقلب در قرارداد بیمه‌های اتومبیل، درمان، عمر، آتش‌سوزی و... اشاره کرد. با این‌حال متأسفانه در جرائم مربوط به حوزه بیمه، قانون مدونی وجود ندارد؛ قانونی که به شکلی تفکیک شده جرائم بیمه‌ای را بررسی کند. از این‌رو صرفاً می‌توان به ماده ۵۷قانون بیمه اجباری خسارات واردشده اشاره کرد. در این ماده قانون تخلفات ذکر شده‌اند، اما با‌فهم این اصل که تخلف با جرم متفاوت است، قانون تفکیک خاصی درباره آن انجام نداده است.

تخلف بیشتر منجر به توبیخ خواهد شد که معمولاً چندان هم کارساز و منع‌کننده نخواهد بود. درحالی‌که در کشورهای دیگر این موارد جرم‌انگاری شده‌اند و شکل برخورد با جرائم نیز مشخص است. به همین‌خاطر هر تخلف صورت گرفته گام ممکن است منجر به تعطیلی شرکت بیمه شود. با این‌حال، جرم‌انگاری نشدن تخلفات بیمه‌ای در کشور

مثلاًاگر کسی از اوراق هویتی دیگری سوءاستفاده کند، ممکن است که در قوانین مربوط به بیمه مجازات مشخصی برایش وجود نداشته باشد، زیرا این ممکن نیست که درباره هر تخلف قانون مجزایی وجود داشته باشد، اما می‌توان آن را ذیل قانون کلی‌تری قرار داد که شرکت‌های بیمه‌ای انقدر روشن و بدون ترس دست به تخلف نزنند و نگران از برخورد با آن تخلف نباشند.

طبق قوانین عمومی اقدامات صورت‌گرفته ذیل قانون مجازات اسلامی این موارد قابل بررسی است، مانند کلاهبرداری، جعل و استفاده از سند مجعول و تحصیل مال از طریق نامشروع. این عناوین کلی شاید به‌ظاهر هیچ ربطی به بیمه و حوزه فعالیت‌های آن نداشته باشد، اما از کانی است که جرم براساس عنصر مادی، قانونی و معنوی می‌تواند مورد بررسی قرار بگیرد. وقتی این سه عنصر حاکم باشد، جرم تحت شمول قانون مجازات اسلامی قابل بررسی و مجازات خواهد بود. این امر نیز بررسی کرد که شخصیت حقوقی را نیز مجازات می‌کند. مثلاًاگر شخصیت حقوقی مانند شرکت‌های بیمه، دست به تخلف بزنند، علاوه بر اشخاص، شخصیت حقوقی که در اینجنا شرکت بیمه است، جرمش مورد بررسی و مجازات قرار خواهد گرفت.

اما قانونگذار، دستگاه‌های نظارتی، قضایی و انتظامی، باید روی ۲حوزه تمرکز کرده و نسبت به آن اقدام پیشگیرانه یا پیشگیری قبل از وقوع جرم و پیشگیری پس از وقوع جرم.

پیشگیری پیش از به‌وجود آمدن جرم این است که به واقع نباید شرکت‌هایی مانند شرکت بیمه که مردم به آن اعتماد کرده‌اند، از اوراق اعمال‌شان در جایی ثبت شود. مثلاً در سامانه «سنا» همه موارد مربوط به پرونده‌های قضایی را ثبت و به افراد پیامک و اطلاع‌رسانی می‌کند. در حوزه بیمه نیز باید چنین کاری صورت بگیرد تا کسی نتواند از اطلاعات هویتی فرد دیگری استفاده کند، زیرا ناآگاهی در چنین مواردی تسبیح حق شهرت‌دندی است. از این‌رو در حوزه پیشگیری باید سیستم به‌گونه‌ای باشد شود. سسیری در این‌باره می‌گوید: «بیمه‌شده و برگ‌های زیادی دارد، اما خیلی از این شاخه‌ها به جایی وصل نیستند. حتی نمی‌دانیم بیمه شده در سلامت کامل است یا خیر و اصل را بر حسن نیت فرد می‌گذاریم. اما چنانچه اتفاقی رخ دهد، زمان پرداخت خسارت پرونده ف‌رود را بررسی خواهیم کرد.» البته این در حالی است که سرمایه‌های بسیاری بیمه عمر پرداخت نشود. در پرداخت‌های بیشتر از حد معمول از فرد آزمایش‌های کاملی گرفته خواهد شد؛ از این‌رو برای متخلفان نیز بهتر است سرمایه خود را در سیدها و به‌عبارت دیگر بین افراد بیشتری تقسیم کنند تا هم درگیر مشکلات احتمالی شرکت بیمه نشوند و همه به سود لازم دست پیدا کنند.

اما سؤال اصلی اینجاست که آیا قانونگذار باید در این امر سخت‌گیرانه‌تر باشد؟ یا باید در این شاخه‌ها به جایی وصل نیستند. حتی نمی‌دانیم بیمه شده در سلامت کامل است یا خیر و اصل را بر حسن نیت فرد می‌گذاریم. اما چنانچه اتفاقی رخ دهد، زمان پرداخت خسارت پرونده فرد را بررسی خواهیم کرد

کارشناسان معتقدند

بیمه شاخ و برگ‌های زیادی دارد، اما خیلی از این شاخه‌ها به جایی وصل نیستند. حتی نمی‌دانیم بیمه شده در سلامت کامل است یا خیر و اصل را بر حسن نیت فرد می‌گذاریم. اما چنانچه اتفاقی رخ دهد، زمان پرداخت خسارت پرونده فرد را بررسی خواهیم کرد